

KOMÁROM ÉS VIDÉKE

FÜGGETLEN HIRLAP

Hétköznap 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

Vasárnap 10 fillér.

Megjelenik: hétfő kivételével, mindennap a kora reg. órákban.

Előfizetési ár:

Helyben:		Vidéken:	
Egész évre . . .	8 korona	Egész évre . . .	16 K
Fél évre . . .	4 "	Fél évre . . .	8 "
Negyed évre . . .	2 "	Negyed évre . . .	4 "
Hetenként . . .	16 fill.		

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közlemények jutányos díjazás mellett közölhetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Pannonia“ könyvkereskedés

Baross-utca 6. szám.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

IV évfolyam.

1907. márczius hó 5.

6. szám.

LEGUJABB.

— K. és V. telefonjellelése. —

Lengyel Zoltán kihallgatása a vizsgálóbírónál.

Budapest márczius 4.

Lengyel Zoltán ma déli fél 12 órakor jelentkezett dr. Ruttkay István vizsgálóbírónál. Vele jött dr. Győző Dezső ügyvédnek a helyettese, dr. Uzeben ügyvédjelölt, akit védőjéül nevezett meg. Megkezdvén a kihallgatást, Lengyel felelt az általános kérdésekre s még csak annyit jelentett ki a Polónyi által inkriminált cikkekre:

— Elvállalom érte a felelősséget!
— Kíván-e a bizonyítás jogával élni? kérdezte a vizsgálóbíró.

— Egyelőre nem teszek több nyilatkozatot. Nem pedig azért, mivel tudtommal olyan tények történtek a nyomozás során, hogy azok folytán úgy a vizsgáló bíró ur, mint az eddig eljáró dr. Magyar István kir. ügyész *melőzését* kérem a törvényszéktől.

Ruttkay bíró ezt a kérelmet is jegyzőkönyvbe foglalván, véget ért a kihallgatás, melynek során Lengyel megtudta egyébként, hogy pörében nemcsak báró Schönbergernét

és a Meránból jelentkezett Braun Mórictot hallgatták ki eddig. Kihallgatta ugyanis már azóta a vizsgálóbíró Jeszenszky királyi közjegyzőt, továbbá báró Schönbergernének két volt cselédjét.

Mind az öt tanuvallomásról felvett jegyzőkönyv tartalmát Lengyel megismerni óhajtván, engedelmet kapott azok lemásolására s a védője tüstént munkához látott.

A Schönberger per aktái

Budapest, márczius 4.

Ma kerültek nyilvánosságra és egész Budapesten érthető szenzációt okoztak báró Schönberger Béláné perének aktái, a melyek ezidáig a vizsgálóbíró kezei között voltak.

„Tisztelt képviselő urak segítsenek

Az akták elseje egy levél melyet a bárónő képviselőkhöz intézett s a következőképp hangzik:

rajtam, mert különben fegyvert fogok magam ellen; három napom van hátra, mert Vázsonyi azt üzenté, hogy eltoloncoltat. Ha megtenné, csak holttestemmel teheti, mert föbelővöm magam.”

Az akták között van továbbá Schönbergernének egy nyilatkozata, a

melyet Jeszenszky közjegyző előtt tett, melyben felhatalmazza őt, hogy kérje vissza Vázsonyitól 1) Lichenstein herceg főudvarmesternek a bárónőhöz intézett levelét.

2) Polónyi politikai levelét,
3) a Makai-féle pörben szerepelt levelét,
4) a Makai per aktáit.

5) Vázsonyi ismeretes nyilatkozata.
A per aktái között van továbbá Julius von Borsodi aláírású levél, a mely a következőképpen hangzik:

„Julius von Borsodi meldet ergebenst dass Seine Durhlaut der erste Obersthofmeister Prinz zu Lichtenstein Sie Am 15/IX 1905 am 1/21 Uhr empfangen wird“

Schönbergerné a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy ő Polónyi politikai levelét nem közlés végett adta át Fényes Lászlónak s ő csak utólag értesült arról, hogy levelét lefényképezték.

A függetlenségipárt akciója.

Budapest márczius 4.

Tudósítónk jelenti, hogy a függetlenségi párt a bécsi kiegyezési tárgyalások dolgában határozottan állást készűl foglalni s ama óhajának fog kifejezést adni, hogy a kiegyezés

„KOMÁROM ÉS VIDÉKE“ TÁRCZÁJA

KISASSZONY — ASSZONY.

Írta: Zöldi Márton.

Sárdy Péter a nagy ambitusos dupla traktusu ház udvarán éppen a béresekkal perelt, mikor a végzetes távirat érkezett. A budapesti törvényszéki orvosi intézet tudatta vele bántó egyszerűséggel, hogy fia, Tibor, állott szívvel, holtan fekszik az intézetben.

A távirat még csak azt sem tudakolta tőle, hogy kíván-e a temetés iránt rendelkezni. Az erős, hajlott vállú, tüskés szakállu ember egy pillanatra megtántorodott. — Keserűen, csüggedten meredt maga elé. A cselédek nem tudták mire vélni a dolgot. Sohase látták ilyen megzavartnak ezt a kemény embert.

Most se soká látták. Zsebre tette a táviratot s odaszólt az öreg botos ispánnak:

— A szárfakérről hordassa be a szénát, nézzen utánna mindennek, én Pestre megyek, alighanem csak a jövő hét közepén kerülök haza.

Azzal bement a házba s két óra mulva már a Budapest felé robogó vasuti kocsiban ült. Ott bőven tellett ideje gondolkodni, keseregni. A fia, az egyetlen fia, a Tibor agyonlőtte magát... Borzasztó dolog mindenképpen, igaz, hogy nem volt sikerült fia. Míg a jogi tanulmányait elvégezte, háromszor kellett az adósságait kifizetni. Nagy összeget,

több mint tizenötezer forintot. Utóljára, mikor a képviselő protekciójával a belügyminisztériumban segédfogalmazó lett, négyezer forintot kellett mindenfélére adni. Akkor erős szóváltás volt a szerencsétlen fiuval: Emlekezett a szavakra, a miket a fiúnak mondott: — Édes fiam, az ilyen embernek nem is érdemes élni. A ki huszonnyolcz éves korában nem tud a maga emberségéből megélni...

Igen, ezeket mondotta a fiának, s az öreg most, amikor a katasztrófa bekövetkezett, nem tudta megbánni, hogy mondotta. Nem mintha kérges lelki, szivtelen apa lett volna, de mert tudta, hogy igazat mondott. Ennek az öreg embernek minden gondolata cselekedete erős, makacs logikával kapcsolódott össze, egymáshoz.

A temetés előtt, mely a halottasházból történt, átadták neki fiának bucsulevelét. — Zavart kusza, alig tizenöt sorból álló levél volt, melyben a boldogtalan ifju bocsánatot kér apjától, hogy így megszorítja, s csak arra kéri, hogy Dénesy Arankának, a ki menyasszonya volt, s akinek Budán trafikja van, fizesse meg az ötszáz forintot, amit tőle apránként kölcsön vett. Ne sajnáljon — hangzott a levél utolsó sora — édesapám a pénzhez néhány jó szót is adni. Az a szegény áldott lélek úgy szeretett engem, mintha édes testvérem lett volna.

Az apa arca még jobban elpirult. Az ő fia a menyasszonyától kért kölcsön pénzt.

Micsoda puhaság, micsoda férfiaság!... Most gördült ki az első köny a szeméből...

A temetésen, melyen alig harmincz ember jelent meg, nagyrésztük az elhunyt hivatalbeli kollégái, az öreg keményen tartotta magát. Csak kevesen tudták, hogy ő az apa. A díszes koporsón egy obligát koszorun kívül egy nagy ibolyacsokor volt kék szalaggal. A szalagon csak ennyi felirat volt: István veled Tibor!

Az öreg látta, hogy a csokrot egy sápadt arcú, vézna leány helyezte a koporsóra, ki aztán csöndesen félreállt egy oszlop mögé, s halkán, észrevétlenül sirdogált.

Sárdy Péter még az este felkereste szerencsétlen fiának szállásadónéját, egy bőbeszédű, idős budai asszonyságot, ki erőltetett sopánkodások között beszélte el, hogy mennyire meg volt ijedve, mikor a szomorú eset történt. Ő hallotta meg a pisztolydurranást.

— Jaj, alig tudtam a lábamon megállani, még most is reszket a térgyem. Tetszik tudni, anélkül is ijedős vagyok... Hát még mikor bementem...

Elkezdett zokogni. Az első roham elmúltával Sárdy azt kérdezte:

— Nem tetszik ösmerni valami Dénesy Aranka nevű leányt?

(Folyt. köv.)

semmi esetre se kötéssék 1917-en túl terjedő időre és követeli, hogy 1910-ben az önmálló bankintézménye életbe lépjen.

Tudósítónknak alkalma volt két kiváló függetlenségipárti politikus véleményét a kiegyezési tárgyalásokat illetően megkérdezni.

Hoüsy Pál úgy nyilatkozott előtte, hogy véleménye szerint Beck báró egyáltalában nem akar kiegyezést s azért gördít akadályokat a magyar kormány elé: de akár akár nem, a kormány semmi esetre sem köthet 1917-en túl terjedő kiegyezést.

Bakonyi Samu fölfogása szerint ha már 1867-től lehetetlen volt a szabadelvű párt hatalmi teljessége idejében is 10 éven túli kötést kötni, nem önmagát jártna e le a függetlenségi párt ha csak meg is kísérelné a hosszabb lejáratu kiegyezést.

360 munkás halála.

Newyork márczius 4.

A pensylvániai vasút raktárában 1000 mm. dinamit volt elhelyezve, melyet egy alagut építésénél akartak fölhasználni. Egy vasuti munkás aludt a raktárban s a pipájából kihulló tűz meggyújtotta a dinamitot a mely az egész állomást romba döntötte, a raktár mellett déli pihenőjüket tartó 360 munkást megölte. Newyork az utcákon van és jajveszékelt mert nem tudják, a nap folyamán a robbanás nem-e fog megisméltődni.

A főváros akciója a vidéki városokkal.

Uj jövedelmi forrás Komáromnak.
Védekezés a fővárosi bankok ellen.

A szombati nap a vidéki városokra történelmi nevezetességű dátum. A főváros polgármestere, Bárczy István, a főváros költségvetésének tárgyalása alkalmával mondott program beszédjével tette azzá.

A vidéki városok a főváros részéről eddig csak abban a megtiszteltetésben részesültek, hogy mindent megtett Budapest a tönkretételükre. Magába szívott mindent. Oda vannak költve a városok hozzá mint a rabszolga a győztes hadvezér diadalkocsijához. Bárczy polgármester a főváros zilált pénzügyi visznyain nem a kormány segítségével hanem a főváros és vidéki városok erejének összefoglalásával akar segíteni.

Elfogadjuk a felkinált eszmét. A főváros az országé. Segítségére sietünk de magunkon is akarunk segíteni.

Ismeretes a baj. A városok közgazgatási hatásköre nincs arányban pénzügyi hatáskörükkal. Az adóteher nagyobb része az államot illeti s nem a várost. Ha a város kölcsönpénzre szorul akkor a fővárosi bankok erős, állóhatalmú karteljével kerül szemben. A kartelben álló bankok, kiosztják maguk közt a kölcsönt felvevő várost s oly magas kamatláb mellett kínálja az illető bank a pénzt, hogy inkább osztrák piacra fordulnak a városok.

Ezen a helyzeten csak egy intézmény segíthet. A törvényhozás adja meg a városoknak a jelzálog kibocsátás jogát s az állam vállaljon a városi papírokért garanciát. Ez a garancia, Lukács volt pénzügyminiszter állítása szerint az állam hitelét gyöngítené. De

ez nem áll. A garancia csak tisztán erkölcsi; mert hitelt a város csak lekötött jövedelmre kap s az a jelzálog levél tulajdonosát teljesen fedezi;

Bárczy nem ezt a megoldást ajánlja. Az ő eszméje kapcsolatos a kormányok által számtalanszor megígért, tanulmány tárgyává (?) tett s a kispolgárok által megváltásként követelt progresszív adórendszer életbe léptetésével.

Követeli a városok számára az önmálló, városi progresszív adót és az ingatlanok után fizetett adók áttengedését. (A fővárosi tudósítások itt valószínűleg tévedések és Bárczy bor és ital fogyasztási adókat mondhatott mint beszédje több részéből ki is tűnik. A szerk.)

Wekerle az ősszel a parlament elé terjeszti az adóreformról szóló törvény javaslatot, melyről annyit már tudunk, hogy a földadókat kivéve, progresszív temészetű lesz.

Az őszig tehát várni kell.

De ezt az időt sem kell elfecsérelni. Az őszig megalakulhat a városok szövetsége, a mely első sorban azt tűzte ki céljául, hogy közös erővel segítsen a városok sanyaru pénzügyi viszonyan.

Sürgössen össze kell tehát hívni a polg. mesterek kongresszusát, mert ez a kérdés már valóban nem tűr egy pillanatnyi halasztást sem.

A szövetséges városokat országgyűlési képviselők képviselik a parlamentben a kik bizonyára nem csinálnak frontot a városok ellen.

Akár Bárczy ideáját fogadják el a városok, akár jelzálog levelek kibocsátása iránt járulnak a parlament és kormány elé, a kár egy harmadik módval, a kötelező tüzkárbiztosítás törvényben való kimondásával vagy községi takarékpénztárnak államsegéllyel való létesítése által akarnak magukon segíteni, a szövetség csak növeli erejüket.

Ég a tető a fejünk fölött! Az adminisztráció napról napra drágább lesz mert csak munkaerő szaporításáról és nem csökkentéséről beszélhetünk. Az élet drágulásával nem emelkedik arányosan a polgárság jövedelme és adózó képessége.

A katonai terhek nőnek. Az állam ismét adó emeléssel fog előállani. A város kölcsönt kölcsönre halmozni kénytelen.

Bárczy eszméjének megvalósítása a törvényhatóságok közös akciójának gyorsasággától, kitarásától függ.

A polgárság érdekében kérjük a város vezetőségét vegye ő a kezdeményezést kezébe. Vigye be a legközelebbi közgyűlésre a kérdést.

— Sorozások Komárom városában.

Domány János kir. tanácsos polgármester, ma bocsátotta ki, Komárom városban megtartandó sorozásra vonatkozó hirdetményét. Az 1886. és 1885. évi születésűek folyó évi április hó 17-én az 1883-ik évi születésű továbbá a nem komáromi illetőségű állítás kötelezettségük pedig folyó évi április 18-án kötelesek a sorzó bizottság előtt megjelenni. A sorozás naponta reggel 8-tól kezdődik.

Mi az a kiegyezés? Mi az anyaga?

Teljes revíziót kérünk!

Bizonyos, hogy az 1867 XII. t. cz. teljes átdolgozásáról van szó Bécsben. A közös viszonyoknak új rendezése, egy új közjogi alap készül, mert ma már nemcsak osztrák részről, hanem a kormányhoz közel álló körök is „az egész kiegyezési complexum” revíziójáról mint pozitív tényről beszélnek. Ebbe a complexumba beletartoznak, a gazdasági közösség kérdései, a közügyek költségeinek fedezése, a közös minisztériumok, a kvóta és végül a de egáció Ezek a közügyek amelyek 67-es, kiegyezés óta, mint valóságos vér-szívattyúk...húzták ki a nemzet erejét, a 48 és függetl. seg. párt részéről a kényszerhelyzet hatása alatt, a politikai hatalom hiányában folytonos és a nemzet nagy többsége fölfogásának megfelelő szorongatásban részesültek.

A helyzet azonban úgy alakult, hogy Ausztria elérkezettnek látja az időt, gyárosainak, iparosainak és kereskedőinek folytonos lamentálásának pressziója alatt, hogy örökös rabságra fűzzön bennünket.

Enged a formában, hogy annál többet markoljon a lényegből. Czukorban kínálja föl a mérget. Vámszövetség helyett köt ugyan velünk vámszerződést, de oly hosszú időre hogy ez más mint állandó megállapodást nem jelenthet. A függetlenségi párt, az önálló vámterület hűséges zászló hordozója, Ausztriának ezen sakkhuzását elfogadva, belefeküdnék az önmaga ásta -sírba.

A kiegyezésnek a gazdasági közösségét érintő kérdéseire tartozik 1) a magyar blokk konverziója, 2) az időnként kötetendő vámszövetség, 3) a küzvetett adók kezelése 4) a közöskiadások fedezésére fordítandó vámbévételek, 5) bizonyos vasuti vonalakon életbe léptetendő közöstarifa, 6) a közösbank, 7) az állat forgalom közös rendezése, 8) végre a közös vámtarifának külön-külön való beiktatása,

Ausztria követeli ennek a complexumnak a revízióját. Mi nemcsak ezt, de követeljük azt is, hogy ez a revízió a 48 szellemében történjék. Azért a magyar kormány első sorban tiporja le azt a szellemet, mely a chlopy-i hadparancsból és 1905. szept. 23-iki eseményekből száll Bécsben feleje.

Azt a kiegyezés, amely nem veszi tekintetbe a parlament legnagyobb pártjának gazdasági politikáját, tehát amely nem fokozza a magyar nemzet termelő és fogyasztó képességének erejét, az kegyetlenebb pusztítást vinne végkéz ebben az országban, mint a kivándorlás, min a tudóvszj, mert az a nyomort állandósítaná.

Tehát ha Ausztruában az egész kiegyezési complexum revízióját csak hangulat kelteésből, és hamisnál hamisabb okokból a magyar kormány helyzetének megnehezítésére dobják a piacra, akkor nekünk nincs okunk félni bátran, felvehetjük a felénk dobott keztyűt, mert ami gabona termelő országunk, sajnos ellentállás nélkül kénytelen az iparos Ausztriának a maga adóját a közösség fejében megfizetni, míg Ausztria, minden ellenkező állítás dacára, nem mondhatja el magáról, hogy gazdasági termékeink megvételén kívül még adózónk is lenne.

Hiába mondják az osztrákok, és ennek a hazugságnak a terjesztésével előljár az osztrák kormány által sugalmazott sajtó, hogy mezőgazdasági termékeink egész fölöslege az aratás sikeres vagy sikertelen voltának megfelelőleg, Ausztriában talál piacot. Éppen tegnap jelent meg, egy statisztika amely ezt a hazugságot pozdorjává törte. A kimutatás szerint 1901-ben Magyarországon 36'5 millió métermázsza búzát arattak és Ausztriába kivittünk 6 millió métermázsza lisztet és 4'8 millió métermázsza búzát. 1902-ben körülbelül 50 millió métermázsza búzát arattunk és mégis csak 250 ezer métermázsza búzával vittünk ki többet, míg liszt kivitelünk 100 ezer méter-

mázasával csökkent. És dacára hogy a következő években buza termésünk 45—50 millió méterháza körül váltakozott, azt bizonyítja a kimutatás, hogy liszt kivitelünk állandó, tehát nem emelkedő, a buza kivitele pedig rohamosan eszik. Mi tehát nem egész főlegünket visszük Ausztriába, hanem az Auszriai termék hiányát fűdözzük, míg ellenben Ausztria korlátlanul szállítja iparcikkait országunkba és ezen behozatal évről-évre növekszik.

Ép ilyen tarthatatlan kifogásokkal támogatják az állat forgalom és a közös vasuti tarifák tekintetében is fenálló közös meg egyezés revíziójának szükségességét is. Mert hogy az állat forgalom lebonyolításánál milyen nehézségek gördülnek a magyar szállító elé, arról mezőgazdánk mondhatnának éneket akik az osztrák állat egészségügyi rendszertnek számtalan esetben estek áldozatul.

Igen! meg kell változtatni a közös vasuti tarifát is, de a mi javunkra; mert nem részesíthetjük az állam pénztárából szállítási kedvezményben az osztrák iparcikkait akkor mikor mezőgazdasági terményeink rosszabb elbánásban részesülnek, mint az osztrák gazda vagy az orosz vagy bármely más állam gazdasági terményei.

Ismételjük hogy szükséges a revízió; szükséges, hogy a 48 szellemének megfelelő közjogi alap teremessék, de nem azért mert a mai kiegyezés nekünk kedvez. hanem azért mert abból a hasznot eddig mindig Ausztria húzta. A gazdasági közösség többi részei szintén ami károsodásunkat tüntetik fel.

A magyar blok konverziójánál szintén engedünk Ausztriának. A 67. XII. 53—55 §§-ában Magyarország elvállalta az abszolút rendszer állandóságainak terheit a kvóta arányában. Az adósság akkor 5%-os volt. De Ausztria azóta konvertálta 4%-ra. Ausztria mégis tovább követeli tőlünk az 5%-os kamatot. Ha azonban a tőke visszafizetését ajánljuk, akkor a tőkét 5% alapján számítja ki.

A 67. XII. §-a azt írja elő, hogy közös vámbevételek a közös kiadások fedezésére fordítandók. Csak a fennmaradó kiadásokat fedezi a két állam a kvóta arányában. Így tehát Magyarország a közös vámjövetelemből a kvóta arányában részesedik.

Ausztria ennek a szakasznak olyan módosítását követeli, hogy a vámjövetelet a két állam egy ossza meg, amint beszedi. Így Magyarországra 34% helyett csak kb. 20% jutna.

Ezek a tények.

Revíziót követelünk, amely megteremtse az önálló és gazdag Magyarországot, hogy lerakhassuk egy magasabb kultur állapot alapjait.

Azonban egytől félünk. Félünk attól, hogy a parlament mai pártviszonyok mellett, a radikális 48-as álláspontot kénytelen lesz áldozatul hozni mert ezt a parlamentet sokszor láttuk már rövid élete alatt is a 67-es oltáron áldozni

És ez mindazért, mert az ország dolgos milióninak nics beleszólása az ország ügyeibe, akkor sem mikor Ausztria az ő szájából veszi ki a falatot s az ő gyermekének lábáról huzza le a cipőt s az ő mester gerendáján nem hagy más olvasni valót mint egy idejét mult kalendáriumot vagy egy álmos könyvet.

H i r e k.

Óvári a börtönben.

Bilincsekben viszik a vizsgálóbíró elé.

Óvári Lajos bűnügye folyton foglalkoztatja a közönséget. Nem tudja elfeledeni a vérfagyasztó kegyetlenséget, a mellyel Óvári egy védetlen öreg asszonyt elpusztított. Mindent, ahol az emberek összejönnek, elbe-

szélgetnek róla, találgatják: vajjon az esküdt-bíró, milyen büntetéssel fogja sújtani.

Kötél, vagy életfogytig tartó fegyház lesz-e a sorsa?

Hogy milyen mély nyomot hagyott a nép lelkében a véres esemény, annak leg-ékebb bizonyítéka az, hogy önként jelentkeztek a tanúk a kihallgatások során.

A vizsgálóbíró, dr. *Strauss* Sándor, sür-rün vezeteti maga elé a gyilkost, a ki a vizsgálat elején tanúsított magába szállást úgy látszik megbánta, mert beismerő vallomását módosítani törekszik.

Különböztet az a körülményt tagadja, hogy előre megfontolt szándékkal ment be Fleischmannéhoz. Ragaszkodik ahhoz a ki-jelentéséhez, hogy a gyilkosság eszköze — nem az övé a balta — hanem Fleischmanné ragadta fela bolti asztalról s feléje akart sújtani, mikor belenyult a pénzestábla.

Azonban annyit már sikerült a vizsgál-latnak megállapítania, hogy a baltát egy er-zsébtfalvai cigány-kovács készítette, a ki a teletéri zsidóbusoknak szállítja a fővárosba.

Különböztet Óvári teljesen megfelelően vi-selkedik a börtönben.

Mikor a vizsgálóbíró elé viszik a bört-önörök akkor bilincsekbe verik a kezét, mert mint börtönviselt emberről, feltételezhető róla, hogy minden kínálkozó alkalmat fel-használja a szökésre és éreit hozhatná bajba.

Óvári vizsgálati fogsága április 22-ikén jár le. A vádtanács azonban meg fogja hosz-szabítani. A májusi esküdtsek fogja tár-gyalni a bűnügyet.

— **A törvényszék új elnöke.** Nárai *Szabó*

Elek távozásával megüresedő törvényszéki elnöki állást, mint értesülünk az igazságügyi kormány *Nádasdy* Gyulával a győri kir. tábla elnöki tükarával fogja betölteni.

Érdekes hogy *Nádasdy* eredetileg a veszprémi törvényszék elnöki állására volt kizemelve. De minthogy *Nádasdy* protestans ember, inkább nevezik őt ki Komáromba, ahol rendszerint protestáns férfiú szokott az elnök lenni. Annál is inkább járt el így az igazságügyminiszter, mert *Szabó Elek*, akinek távozását egy a bíróságnál mint a társaságban legőszintébb sajnálattal vették tudomásul, a veszprémi törvényszék területén van otthon amennyiben szomszédos vármegyében, Zalában fekszik családi birtoka.

A függetlenségük közgyűlése. Tegnap délután az arany hordó szálloda nagytermében tartotta meg a komáromi függetlenségi-kör rendes közgyűlését. A közgyűlésen *Boldoghy Gyula* elnökölt és a tagok meglehetősen számmal vettek részt. A közgyűlés legnevezetesebb momentum az, hogy a kör új elnököt választott magának, *Kun Miklóst*. A közgyűlés tudomásul vette a zárószámadá-sokat és megállapította a jövő évi költségve-tést. Ezek elintézése után áttért a választá-sokra, melynek eredménye a következő: Elnök *Kun Miklós*. Alelnökök *Jánossy Lajos* és *Korén József*. Jegyzők dr. *Szabó Kálmán*, dr. *Nagy Ferenc*, *Berinköy Bálint* és *Pató Flóris*. Pénztáros *Rüdiger István*. Ellenőr *Csendes János*. Gazda *Salamon Zsigmond*. A vezérő bizottságba mint új tagok bevá-lasztottak dr. *Peredi Géza*, *Schnell Béla*, *Koczor Gyula* és *Salamon István*. Számvizs-gálók lettek *Lenhardt Mihály*, *Szent György* és *Czivány Imre*. A közgyűlés foglalkozott a nemzeti ünnepnek, március 15-nek megün-neplésének kérdésével is. Az ünnepség rendezésével a kör a vezérőbizottságot biza-meg, amely ma este 8 órakor körhelyiségben ülést tart, hogy ebben a kérdésben megállapodásra jusson.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A városi törv. hat. bizottsági közgyűlés pénzügyi bizott-sága ma délután ülést tart a városház tanács-teremben hogy a március 13-iki közgyűlés tárgysorozatára felvett ügyeket előkészítse.

— **Érdekes vendég.** *Kossuth Ferencnek* és gróf *Apponyi Albertnek* elvitáztatlan érdeme az, hogy a tőkegazdag külföld figyelmét Magyarország felé irányították s mindig arra törekszenek, hogy a külföld directe Magyarországból, tehát nem Ausztria kezén keresztül nyerje értesüléseit hazánk felől. Az ő kezdeményezésükre jöttek el az angol keresk. kamarák küldöttjei, jöttek el a legelőkelőbb angol politikai klubbnak, az Eighth-Clubnak tagjai, akik nyitott szemmel utazták be az országot, keresték fel annak ipari, kereskedelmi és kultur góczpontjait, ismerkedtek meg annak viszonyaival és intéz-ményeivel. Ezen előkelő vendégek látogatása óta a magyar kormánynak külföldi kereskedelmi attachéi szintén beutazták többször az orszá-got és mindentüvé elmentek oda, honnan értesülést nyertek, hogy akár a hatóság akár magánosok hajlandóságát mutatnak arra, hogy a külföldi tőkét, megfelelő ipar vállalatokban való elhelyezésére fel akarják használni. Így Győrött néhány hónappal ezelőtt *Ruttkay*, londoni kereskedelmi tudósítónk lépett érint-közésbe a várossal és a győri általános taka-rék pénztár igazgatójával *Humayer Bélával*, s az ő révén több előkelő iparos és kereske-dővel. *Ruttkay*: Pozsonyt, Aradot, Kolozsvárt, Temesvárt, Kassát. Arról hogy Komáromban lett volna nem tudunk, mert Komáromba bizonyára nem hívták. Most ismét egy ilyen nagy fontoseágu hírről értesülünk. A francia kormány *Koppet* báseki konsult kiküldte a magyar közgazdasági viszonyok tanulmányo-zására és *Humayer Béla*, a győri általános takarékpénztár vezérigazgatója kieszközölte Győr felvételét a tanulmányutba. Ma érkezik *Koppet* délelőtt 10 órakor és délután 5 óráig maradt ott. Mind biztosan tudjuk *Koppet* konzul Komáromot nem vette föl tanulmány-utja irányában. Miért? Mert senkisésem érdek-lődött iránta.

Békeltető bizottsági tagok választása.

Mint lapunk vasárnapi számában jeleztük a helybeli ipartestület békeltető bizottsági segéd tagjainak mandátuma lejárt. *Revitzky Gyula* rendőrkapitány, iparhatósági biztos jelenléte-ben tegnap délután 2 órakor választották meg az új bizottsági tagokat. A választáson a szervezett iparos munkások nagyszámban jelentek meg, hogy jelöltjeik névsora győzte-sen kerüljön ki a választásból. A békeltető bizottság segéd tagjai lettek: *Árki Lajos* szabó, *Beck Ferenc* bádogos, *Czill Ferenc* nyomdász, *Csóka Zsigmond* ács, *Csillag Ignác* szabó, *Etlinger Károly* ács, *Fogl Károly* bádogos, *Horváth János* szabó, *Hanzsér János* nyomdász, *Ivanics Gyula* bádogos, *Kohn Béla* mészáros, *Konczer József* fazekas, *Kohn Vilmos* szabó, *Laviczki Pál* asztalos, *Lengyel Ferenc* szabó, *Munka Ferenc* nyomdász, *Metlesich Károly* asztalos, *Met-lesich Kálmán* nyomdász, *Peidl Imre* szabó, *Papp Antal* nyomdász, *Rebe József* cipész, *Stern Vilmos* nyomdász, *Szímacek János* ács, *Schircz Ferenc* szabó, *Tarcsi Sámuel* ács, *Végh Dezső* nyomdász, *Varga Pál* kádár, *Venez János* cipész, *Varga István* kőműves, *Weisz Emil* mészáros. Ezen választás alkalmából azt a kérelmet intézzük a beválasztott tagokhoz, akiknek ama törekvését, hogy a munkás életében fölmerülő minden momen-tum intézésénél mint szervezett munkások jelentkeznek és részt kérnek minden elfogu-latlan és munkásbarát ember örömmel látja, hogy bírói hivatásuk méltóságának megfele-lően mindenek előtt szorgalmat, higgadságot és tárgyilagoságot tanúsítsanak és bizonyít-sák be a munkaadók előtt, hogy a szerve-zettség első jele az, hogy a munkásban az önértet és osztálytudatosság mellett a komoly-ságot a viszonyokkal és az emberekkel való számolást is megérteti. A békeltető bizottság-nak feladata a munkaadó és a munkás közt felmerülő nézeteltéréseket, egyenetlenségeket,

munkabér viszonyokból származó differenciákat elosztani és ha munkástársaik megkövetelhetik, hogy a beválasztott bizottsági tagok az ő érdekeiket megvédjék és megkövetelhetik a munkaadótól, hogy azokat ne csorbítsák, hogy méltán és jogosan várhatják el a bizottságban ülő munkás küldöttektől, hogy soha se tévesszék szemük elől azt a határvonalat, amely a jogost a jogtalantól választja el. Munkaadók és munkások békés együtt működése mindkét fél bölcs belátására van bízva.

Fogyasztási szövetkezeti közgyűlés.

Új üzletrész huszonkilencz korona.

Tizedes tagok felvételnek.

A Komárom és vidéke fogyasztási szövetkezet tegnap délelőtt 11 órakor a vármegyeház kisebb tanácstermében, Baranyai Géza igazgatósági elnök elnöklésével III. évi rendes közgyűlést tartotta meg. A szövetkezeti tagok élénk érdeklődést mutattak a szövetkezet élete iránt, a mit örömdetesen jegyzünk meg, mert az egészséges, erkölcsi és közgazdasági hivatását teljesítő szövetkezésben látjuk a jövőendő társadalmának elhelyezkedését, termelő és fogyasztási szövetkezetek megfelelő arányszámától a kis egzisztenciáknak felszabadulását, emberibb módon való megélhetését.

Állást foglalunk azonban a szövetkezeteknek bevallott céljuktól egy lépésnyire is történő eltávolodása ellen. Küzdünk a helyhatósági, állami hatalmi tényezőknek a közvetítő tisztes kereskedelmet veszélyeztető, tönkretételükre törekvő tulkapásai ellen.

A komáromi és vidéki szövetkezet, mely szerencsés körülményein kívül, — a szövetkezeti eszmét leggyorsabban és legintenzívebben megértő tagokra támaszkodhatik, — a vezetőséget eltöltő és elismerésre méltó buzgalma következtében gyarapodik.

Egy esztendő alatt majdnem megötszörözött a tiszta nyeresége. Míg az 1905. évet 656 korona, addig az 1906-ik évet 2657 korona tiszta nyereséggel zárták le, úgy hogy az igazgatóság javaslatára a közgyűlés az üzletrészeket az eddigi 20 koronáról az ujonnan belépő tagok részére 29 koronára emelte.

A közgyűlés az igazgatósági jelentést felolvasottnak tekintette s azt jóváhagyólag tudomásul vette. Tudomásul vette a felügyelő bizottsági jelentést s egyszersmind megállapította az évi mérleget. A tiszta nyereségnek 70 százalékát 1860 koronát a tartalékalapra, 30 százalékát az igazgató felügyelő bizottságok és üzleti személyzet javadalmazására fordította.

Ezután megalakították az igazgatóságot, melynek rendes tagjaiul, tíz tag kivánságára titkos szavazás útján megválasztották: *Baranyai Gézát, Horváth Kristófot, Hajagos Endrét, Erdélyi Zoltánt, Félix Ferenczet, Göttl Györgyöt, Honyák Lajost, Cziike Zsigát, Mihola Jánost, póttagokul Major Istvánt, Ivanics Gyulát, Styc Jánost, Pöschl Ferenczet, Jób Istvánt és dr. Berencsy Lászlót.*

A felügyelő bizottság tagjai lettek *Ferenczy Károly, Bauer Ignác és Turni József* rendes, *Rózsa István és Sulacsik Lajos* póttagok.

Alapi Gyula titkár előterjesztésében egyhangulag hozzá járult a közgyűlés az alapszabályoknak olyanszerű megváltoztatásához, hogy a szövetkezetnek azok is lehetnek tagjai, a kik két korona lefizetése által a szövetkezeti üzletben készfizető vásárlókká válnak.

Ezzel az intézkedéssel megvan adva a módja annak, hogy a komáromi fűszerkereskedők vevőik egy jó részét elveszítsék. Mert

állítólag erkölcsi célokat szolgáló és e nyereséget kizáró szövetkezetet két korona lefizetése mellett tömegesen fegjék felkeresni a készpénzvásárlási képességű vevők. Kereskedőinknek marad a hitelre vásárló.

Nem hisszük, hogy itt lett volna már az ideje ennek a radikális vevő körtágításnak.

Egy okkal több arra, hogy a kereskedők mindent elkövessenek vevőik megtartására.

Felelős szerkesztő: **Teller Kálmán.**
Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia könyvnyomda.**

Öt lóerős használt motor kérempár esetleg oldal kocsival igen jutányos áron eladó Deutsch Adolfnál.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irlgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kö- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók-, és belégzési kura. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve. Az igazgatóság.

STEINER HERMANN AJÁT

Komárom,
Nádor-utca Pick-léle ház
„Otthon“ kávéházzal szemben.

készítményű férfi, női és gyermek cipők nagy RAKTÁRA
Javítások elfogadjatnak.

Varró gépek

Singer
Kaysler
Gritzner
Centrál bobbin
Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók
SPITZER ADOLF és Társánál
Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

À propos!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű **Steckenpferd-féle** **Bay-Rum-mal** tulajdonos **Bergmann & Co.** Drezda és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schampoving Bay-Rumja (2 törpével). Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mellyel ezen első rendű hajviz bír. Kapható 2 K. s üvegekben. Kovách Arisztid örökösél gyógyszer-tárában Komárom.

Köhögés!

Ki erre nem ügyel önön maga ellen vét.
Kaiser-féle Mell-Karamellák a 3 fenyővel Orvosilag kipróbálva és köhögés, reketség, katarus, elnyálkálkodás és légesőcaturus ellen. 4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanusítja a biztos hatást. Csomagja: 20 és 40 fillér. Kapható **Schmidthauer Lajos** gyógyszer-tárában, **Komárom.**

Ne olvassa!

hanem azonnal tegyen kísérletet a közismert **Steckenpferd-féle Liliomtejszappannal Bergmann & Co.** Drezda és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns Liliomtejszappan (2 törpével) mely megóvja arcát hófehér szeplőmentesnek, s gyengéd finom szintűnek. Kapható 80 fillérért, Kovách Arisztid örökösél gyógyszer-tárában Komárom.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1902. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő,

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod!

Természetes hydrokarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítetik. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán.